

Hitler Adolf mondotta

„Harcomat először a butaság ellen indítottam meg, és úgy nevezett magamból korok butaságát és lombaságát ellen. Harcomat a gyváság ellen indítottam, mely mindenütt elterpeszkedett, a gyváság ellen mely mindig az okosság álarcában jár, és azt hangzolta, hogy bele kell nyugodnunk túrelmeknek kell lennünk.

Rémhírfront

Tájékozatlan szemlének a gyron nehéz eligazodni a hadiesemények ezer ágába bomló rézlelet között és ennél még sokszorta nehezebb feladat el-különlöni egymástól a fontos és a lényegtelen eseményeket.

Ha valaki éppen úgy akarja — lajl beállítottágra, csökevényes lelkiállatra, vagy egyéb okból származó rosszulnata miatt — kiválaszt néhány kedvezőtlen hadijelentést, vagy éppen célzatos elleneséges propaganda-határozásokat, s mindezekből megválogatott zaidó híztériával az új Európa végét, a frontok össze-
csúszását.

Tülozható minden katonai feladat és harctéri esemény, és akik szivesen hisznek az elleneséges propagandának, akik kéjféltelen önmagosa, vagy egyéni gyászok miatt befolyásolási tárgyává magukat, hallozóját az elleneséges rádiókománok meggyászolják propagandásként, — azok a megdöbbentő találatok a szűrtelen, buta harctéren.

Megnélték a nyaralópolgárok el-hibék, hogy a bolsevizmus már nem veszedelmes, a demokráciák pedig csak Magyarország jövő-dő boldogulásának terveivel foglalkoznak. Nincs olyan esztelen, korlatolt és veszedelmes állítás a háború acél- és tűzvárának forgasztában, amelyet ne lehet-ne csabító szóardadattal felcso-máznai, legalább — néhány hétre, hónapra, amíg az események új-ból le nem szaggatják a hivány papírúrtakat a megcáfolt szöle-mokről. Ki tudná összeszámolni, hogy vajlon hány rémhír hallot-tunk a háború kezdete óta: „fel-tétlenül megbízható” forrásokból? És akiknek nem elég a „hallot-ta?...” Est holtbirtok forrásból tudom!” — szárazszájt rémhírek kánánájának” forrása, — azok újabb, frissebb és még bizto-bbá rémhírek követelése a hátsó front rémhírterjesztő sariatánjaitól.

Es a rémhírek, a „holbirtok trészítések” megvalós szennyka-talanban továbbító és fortyog — az elleneséges pillanatnyos, ered-ményeit hatáskörben sokszorta fel-ülmúló — ugrásra készenálló ide-gen fejt — gyengék és ostobák lelkében — elhullatott vetése.

Fajdát védelmeben cselekedel, ha az áruló, bítag rémhírter-jesztőt feljelenet! Nyil

— Adományozás. A Zöld-keresztés Egységében, a március 4-én kezdődött iskolás gyer-mekek ebédeltetési, akciójára Horváth Zoltán adv. mozdony-vezető 25 pengőt adományozott, amelyért a vezetőség ezúton mond köszönetet.

Szintizista magyar műsorból összeállított kultúrnapot tart március 15-én a sárvári Levente Egyesület

A sárvári levente egyesület irodalmi- és ifjúvezetői szakosztálya március 15-én kultúrnapot rendez. Az előadás-estére kerül Muhoray Elemér fel-dolgozásában két magyar népi színdarab: *Dolgoz macska és a Szegény ember aranyai*. A cél annak bizonyítása, hogy a levente-életet kinéti kezdetleges kereteiből s már arra is hivatott, hogy elsőrendű darabok előadásával legyen bizonyosgot kulturális színvonaláról. Bizonyosgot adjon emelkedő, művészi ízléséről, s arról, hogy az alkotások értékes voltát már tisztán tudja látni — Az egyes játékok közt nagy költők kiváló költeményeit adják elő. Így *Vörösmarty*, Petőfi költemé-nyeit, egy kuruc balladát *Ocsay László* áruársáról, s egy népi *Tüli éneket* (nemrég közölték egyik számunkban. Szerk.). Az egyes számok között a két szék-szabály gyönyörű, szívet-lelkét gyönyörködő szerelmi és ka-tona (vitézi) dalokat énekel.

A szereplőkör legközelebb a-lunk hírt. Most még csak annyit egyzünk meg, hogy két előadást érveznek, egyet délután fél, 4

órákor az ifjúságnak, s este fél 7 órákor egyet a nagyközönség-nek.

A márciusi ünnepekben fő-löttébb sok szokott lenni a frázis, a bombaszt puffogatás, a hirtelen megrigyentett versek „el-szavalása”. Most végre ürülhe-tünk, hogy a sárvári fiatalos művészi értékű darabokkal próbá-lj új irányt szabni az effajta ünnepleyeknek. Hogy minél több-ten láthatassák az előadásokat, a jegyek árát is a lehető legala-csonyabbra szabták.

Az Ifjúvezetői szakosztály Za-cher Sándor parancsnok vezeté-sével minden csütörtökön tartja üléseit. Minden másodikat az iro-dalmi szakosztály közreműkö-désével. Különösen nagy gondot fordítanak a tagok kulturális szín-vonalának emelésére. Minden ál-kalommal megtanulnak több igazi, magyar népdalt, s ilyenkor ves-zik észre, mennyi szépség van ezekben, s mily törönyomgyásá-ságban állanak a gombamódra sza-porodó, zenelég értéketlen, szö-gveleg banális indulók meg egyéb dűflaszternoták fölött.

lok meghozatalát, sokkal többre értékeli a csatlakozónak a Tá-raság munkájában való személyes részvételét, mint magát az any-gi áldozatot.

A jószándékú és lelkes magy-arok ezreire van szükség, mert csak ezáltal biztosítható egy újabb mírcium Hungarikumnak — egy újabb magyar csodának: a ma-gyarság újjászülésének meg-valósulása.

Akik — bár ezt egyébként meg-tehetnék — mégsem csatlako-znak gondoljanak arra, hogy tá-volmaradásuk nemcsak az ő ér-tékes személyüktől fosztja meg a mozgalmat, hanem miatuk esetleg távolmaradás a magye-lmitől azok a barátai körökbe tartozó értékes és jószándékú magyarok is, akikkel a Táraság közvetlen kapcsolatot létesíteni nem tud.

A Ceľadömölki Hírlap

harcos, magyar szellemet képvisel. Érted is harcol. Támogasd munkáját. Kérd mindenütt.

Olvasd és terjeszd!

A dohányzás ellen

foglalt állást egyik igen tekinté-lyes társadalmi egyesület, köve-telve, hogy étközölve legyen, va-sutli kocskában, stb. Utáskaj a dohányzást. Csak helyeseini tud-juk, ha egészséges megmozdúlni tapasztalunk néplük egészséges-
nek megvása, fokozottabb vé-
delme érdekében. Örülünk annak, hogy a MÁV. erélyes intézkede-sésként hozott a vasutállomások várótermekének egészségesebb le-
vegője érdekében, s a „tilos a dohányzás” felirat ott is megtalál-ható, ahol eddig nem volt ki-függesztve. Csak a rendet meg kell tartani mindenkinél, kiémet-
lenül. Aki dohányozni akar men-jen ki a teremből, a vasuti kocská-ban menjen ki a folyosóra. Ne a nemdohányzó szakszaktokat csök-
kentésként, ellenkezésként, minden vasuti kocsk naggyóbb fele legyen a nemdohányzó s a kisebbik fele a dohányzó szakszak. Orsiai mérték-ben javulna meg a vasuti kocskok a helyzet tisztaság szempontjából. Kevesebbet köpködnének az em-berek. Az utasok a fertőző betegek köpetében nem topognának sokszor igen hosszú títion kereszt-
tül. Nem hurcolnák a vasuti kocskokban szerzett piszkot, ba-
llincstól szerteszéjjel. A Máv is csak nyerne ezzel az igen bő-
vűs rendelkezéssel, hiszen a kö-zönségnek a rend és a tisztaság iránvában való megnevelésével tekintélyes anyagi haszna is len-ne, nem szólva az utazóközönség naggyóbb részéről, aközről, akik ki-mondhatatlanul szenvednek a vasuti kocsk által, bűzödohány-zásgától, ami beazzi magát a ko-cskiba, s azokat még akkor is bű-
dössé teszi, ha egyébként frisse-
n takarították is. Ezen a téren tehát sürgősen rendet kell cal-nálni, néplük egészségének vé-
delme is ezt követel. S ennek érdekében na nem is kérjük azt, hogy teljesen tiltásk meg a dohányzást a vasuti kocskban, de azt úgy érezzük, minden tekin-tetelen jogosan kérjük, hogy a kocsk naggyóbb fele legyen: nemdohányzó!!!

Harc az önálló magyar szellemért

Tájékoztató a magyar Irodalompartoló társaság céljáról és célavezető eszközeiről

A négyzást éves Hababurg-uralom, melyet a zsidóságunk es-tőlbb évtizedekben egyre növe-dőbb befolyása tetőzött be, mint-
ent elkövetett a magyarság ér-
tekelnek hátrébb szorítására. Ez-
emcsak gazdasági vonatkozás-
ban nyilvánult meg, hanem —
mi meg ennél is veszélyesebb-
bül bizonyult — szellemi vonat-
kozásban is. A zsidóság a saját, ki-
adválóállatokon és könyv-
erekeskedésének keresztül ho-
vabb kézbe vette a közlése s közgondolkodás irányítását és ez-
eken keresztül sajátos erköl-
csiség, világszemlélet és koz-
mopolita éltelvitel valósággal el-
szuggerralta a lelkeibe.

A zsidóság gazdasági befolyá-
sának megazntatése, sőt az or-
zágból való elváoltatás pusztán hatalmi szóval is elérhető, az szellemiség azonban, amellyel magyar lelkeket évtizedeken t-
valósággal állította, még kite-
püléstül esetén is évtizedekig atalmában tarthatja a legjob-
bulndító, de lalán tájékozatlan egy erőden magyar lelkeket is, a idejében: még ma, most, azon-
al nem indítunk harcot ellene. Ez a harcot nem vívhatjuk meg ol-láiki téréren, nem vívhatjuk meg törvényekkel és nem vívhat-
juk meg erőszakkal sem.

A kitűzött cél elérésének egyet-
len módja az, ha a magyar tár-sadalom minél szélesebb körben ismeri meg a veréből származó rök művelit és ezeken keresztül magját, létezésének jogosulási-
át és léteinek azt a parancsát, egy-
gy sajátos magyar hivatásti be-
lel tétlené, mert csak ebben az-
setben van helye a földön.

A magyar lélek megerősíté-
se tehát egyetlen létevitelenen
rvoságunk van: a magyar iro-
dalom. Ennélolva minden örök-
kel támogatunk kell azt az iro-
dalmai, amely a magyar lét-
zetlen magyar lelkeiséget fejezi ki:
a magyar irodalmi hagyomány
szerves folytatója; a magyarság-
ról, mint elő, fennmaradál aká-
rő közösséget, önmege megtele-
résében, helyzetének áttekinté-
sében, tájékozódásában, gyengé-
nek, betegeskedésben, hibáinak ki-
szűnyedésében, meglévő -vagy
szunyódó erőknek és erénye-
nek fejletésében és kibaszniás-
sában segít. Támogatunk kell
azokat az írókat, akik hangju-
kban, költőiségük ízében jellegze-
tesen magyarok, a magyar em-
ber sajátos természetét, látását,
eszejárását mutatják meg.

Ennek az irodalomnak, ezek-
nek az íróknak támogatására ala-
kult a Magyar Irodalompartoló
Társaság.

Munkájának látható része „el-
sősorban anyagi természetű. Biz-
tosítani azt író megélhetését az
írói függetlenéget érintése nélkül.
Az ehhoz szükséges pénzszedete-
t a társadalom egyes tagjainak
áldozatvállalása útján akarja meg-
teremtetni oly módon, hogy tagjai-
tól havti víz pengős hozzájárulást

A Táraság igazi jelentősége
azonban nem anyagi, hanem er-
kölcsi természetű. Ha ugyanis a
magyar társadalom azt fogja lát-
ni, hogy költőiség, tetben álló ma-
gyarok, anélkül hogy ebből köz-
vetlen hasznuk lenne — sőt anyagi
áldozatot árán is — az érintett írók
mellé állnak és azoknak művelit
felkarjából fel fog figyelni a
mozgalomra, keresni és olvasni
fogja a támogatásra méltóknak
talált írók műveit, ezáltal látszó
és gondolkodása felszabadul az
idegen szellem káros befolyása
alól.

Ha tehát a táraság meg is ki-
vánja tagjától az anyagi áldozat-

Jól sikerült a szombathelyi Mansz-cseleddemlék előadása

A Cseleddemlék pályaudvaron innépélyes fogadtatásban részesítette a közeg társadalmi a vasárnap délelőn érkezett szombathelyi vasutas „Mansz” tagjait, akik azért jöttek Cseleddemlékre, hogy rég nem tapasztalt művészi élményt nyújtsanak Móríc Zsigmondnak, a magyarság egyik legnagyobb ismerőjének. „Nem élhetek muzsikász nélkül” című örökbecsű darabjában.

Az érdeklődés — különösen celli viszonylatban — óriási volt. A jegyek egy szálig elkeltek. Sőt! Nagy tömegrel szorultak megérkezőre a pénztár előtt — ahol már nem lehetett jegyet kapni. Meglehetősen ez a nagy, ritka érdeklődés, megmozdította, ami a színdarabot megelőzte. Talán a szombathelyi siker, a négy „teltházas” előadás hírneve csábította a cseleddemléki közönséget. Vagy talán érezték, hogy igazi, művészi élményben lesz részükhöz?

Akár egyik az oka, akár a másik: vasárnap öt órakor a Grill nagyrészt egy gombostű sem lehetett volna lejténi.

Már Jámor Lajos más, főzött beköszönője nagy hatást gyakorolt ráuk. S a színpad, a díszletek gondos felépítése is meglepte a közönséget és szinte már feleslegben biztosította a sikert.

Magáról a darabról s ez a legfontosabb — csak jól mondhatjuk: Mind művészi, mind technikai — megoldás tekintetében majdnem kifogástalan volt. Szóman — apróbb zökkenők nélkül,

Magyar-mentés Felsőmagyarországon

A felsőmagyarországi magyar élet leg súlyosabb teherterele: küzdelem a nyolcszázéves, a nyomor ellen. A Szlovákiai Magyar Párt költségvetésére végzi a szociális munkát, segít szegényorsú, önbizalomtól kivül munkanélkülivé vált tagjait. A segélyszervezők körülmenésnek megállapítására nő törzsszervezetet állítottak fel, mely szervezeti állományából áll, a legfelső vezetést háromtagú intézőbizottság intézi.

Az osztály munkája nem merül ki az egyszerű anyagi támogatásban. A szegény családok, akik munkanélkülségük, vagy betegségek folytán semmiféle betegsegélyző pénztár, vagy nyilvános szociális intézmény keretében nem tartoznak, a szociális osztály utalványra alapján orvosi és gyógyszereszerben is részesülnek. A Párt orvostalaj nemzetlenséggel ingyen vállalták az ebbe a csoportba tartozó szegény orvosi kezelését. A szükséges gyógyszer az arra rászorulóknak szintén ingyen kapják, a magyar gyógyszereszekről. A szociális munkatársak szorosban összefügg a családfelelem munkaköre, mely a csecsemők és klygymek gondozásával és nyaralattalával foglalkozik. Ez a terv azonban önálló osztályként működik.

A szociális osztály működése mintaszerevé fejlődött. Ma már nem kell elhagyottan botorkálnia a segélyre szoruló szlovákiai magyaroknak.

még hivatásos együttesek sem tudnak dolgozni — kisebb hibákkal, de mindvégig förtelen egyetértéssel alkotó terület — a darab meséje, vezérlése, így látjuk a darabot külön forma, technikai rész tekintetében.

S a művészi rész? A szereplők? Róliuk, ebből a szemszögből bírálva, még jobbat kell mondaniunk. Hibák — természetesen — itt is voltak. Nem lehet vérbéli színészre egyszerre a műkedvelő. De nem írtatjuk ezt! Nem fontosak az árnyalati mozzanatok; a meg nem oldott, ki nem

Öszinte beszéd a magyar filmekről

Az utóbbi időben nagyon divatos lett az „öszinte beszéd”. A rádióban, az újságokban egyre mássra „öszintén beszélnek”. Színeznők, színesek, írók, politikusok. Erről is, arról is: mindenről...

...És most megpróbálók néhány öszinte szót szólni a magyar filmekről.

Hát... legyünk csak őszinték: rosszak a magyar filmek! Majdnem mind. Akad ugyan kivétel, de ezek úgy elvesznek a sok alány alkotás között, hogy alig vesszük észre ezeket.

— Csak rossz lehet! — mondjuk ki a kritikát egy-egy új magyar filmre; s inkább csak száználomból, mint meggyőződésből mondjuk meg: „egy darabot azért, hogy elűzzük unalmunkat. Művészi élvezetet, megráztó élményt, realitást már-nem is igen merünk keresni magyar filmekben.

— De hát mi az oka ennek?! — hangzik fel a kérdés minduntalan; innen is, onnan is.

A baj — ha már őszinték vagyunk — elég súlyos. A magyar filmgyártás ugyanis, még mindig pendlében jár! Alig alig tudja elbavgni gyermekcipőit. Gyáván topog — immár több mint egy évtizede — szinte egyhelyben; és csak nagyon ritkán tud egy-egy nagyobb lépést tenni a haladás útján. Kezdetleges, utánozó mindtechnikai, mind művészeti szempontból.

A nagyobb haladást — kétségtelesen — a művészi formák megújítása, feliristése hozná előszörben. Egy, új, merész irány, egy szípközvetítő országot kellene, melynek nyomán — levette az eddigi merev formákat, giccses sablonokat, — új, művészi, élményszerűt tudna adni a magyar film.

Egég volt már a cukrozott, lílmonadészerű filmporrettekéből. Megundorodunk már a milliommis bankár és a szegény, szende géprőlkészesszony egymást faló szereplőitől: Nem kellene nekünk halk zenei alfeletésű, rózsaszínben üző budaőrök, márványburkolású fűrdőszobák, ahol a Szár öntésége vonagló ajakkal, vibráló újjakkal, pihéző kebellet és végkörbácsolata, reszkető cipőkkel húzza le agyonkocsmikázott, sajnva testéből azt a csipkés ruhakölteményt — ami sejtlemes szilullekett sejtet — ami pontgolóának neveznek. Ertsék meg végre a magyar filmekre: a forgalókönyvek írói,

kristályosodott érzés-komplexumok. Ok szívvel, lélekkel írtak; s a cseleddemléki közönség — bírálattól — szívvel és lelkevel nézte őket.

Igy nem is csodálót! Az előadás a várakozásnak megfelelt teljes mértékben; méltán zögött fel, megérdemelt volt a tapovihar az előadás közben és végén!

Az előadás jövedelmének felét köztűbbel 450 Ft Vértessy István-Vilmos Pártigazgató-műtányolva; a cseleddemléki közönség lelkes pártfogását — felajánlotta a cseleddemléki Bajtársi szolgálat céljaira.

a producerek, fő-segéd-és-mel-lékrendezők, hogy elég volt a vörvérvörös lakkozottkórmú demóknoból! Hogy nem kell már romantika; eloptok a szemlimentálmi holdfényben lejtészőő erkélyjelenetek. A huszadik század mentalitása egészen más!

A darázserekek baroneszokra és míválisa raccsoló lovagjaira sem vagyunk kíváncsiak!

Idegen sem kell! Hagyják abba a külföldi, hazájukban már elkoptatott filmek szolgálat másolásait! Szemetekosárba a franciás finomoktól pikantériát; a tüz-busz emberrel tömegjelentéses angol silvetoző majmoló, magyarul beszélő, magyarnak csúfolt filmekkel!

Mit akarunk ezekkel? Kar-míjlen erőkölésért! Híaz a francia filmek apró búnaszokra — színrányalatoira kiterjedő lílmonadást soha el nem írjuk. Az angol filmek míllós staltazta és fonduháival sem versenyezhetünk. Sőt, az amerikai cowboy-és gangster filmmesék tőlünk úgy messze eső, idegen világban sem fog a magyar film újjelölteni!

Ezzel nem azt mondom, hogy nem kellene idegen filmek. De hogy! Szívesen néznék meg jó magyar filmeket útnk egy-két francia, néhány német, olasz filmet is. Egrészét, hogy látókörünket szélesítsük, másrészt, hogy technikai és művészeti tanulságokat vonhassunk le azokból.

De: magyarul beszélni, idegen memálitást — gondolkodási filmekre néms s zűk egémény! Ahogy nem kellene az írtelmis, erotikus — érzéltés jelenekek sem; a beállított vedtársésk, kértéségek a manikőrszűlt körmökkel, kaszáló műparasztok; a körmeipőcs, rúzsos-szűltő bérésindók ártva-riva vígló „falu rosszak”. Agyoncsélték mára a futsak!

Új út, új irány kellene, ami kiemelne a magyar — annyira lenézett — társadalmi filmet a firtóbból, ahova került és életképesse komoly, szakkörökben — is megbecsülhető tenné.

— De melyik ez az út? Talán nem is létezik? — mondja a pesszimisták tabora...

Várjunk... Hát csak arisztokraták, csak paloták vagy lehérgatyás műparasztok és agyonfotografált muskátlisa ablakok vannak Magyarországon! — Miért kell a magyar filmek meséjének tünymódo részét e két végletből összedállítani. Híaz tudtommal van

itt munkás és agyvezetett közönség is, ahol nap-nap után olyan események, olyan társadalmi és lélekdrámák perognék le, a figyeltő szem előtt, melyekből kevés ésem lenne új, legelső-meséjő magyar társadalmi filmek alkotásához.

A művészi megújítás azonban, mint egyedül reform nem mentené ki a magyar filmet a hullámvölgyből, ahova került. Ezzel a megújulással párhuzamosan kell tennünk a technikai megoldások, megátások reformjára is.

A legelső és legelőtőbb lépés az legyen, hogy a film szakítson a színpaddal! Hagyja el a korlátozott, megkötöttséget jelentő díszleteket és rohanjon ki a színház hangulatok, élményeket adó szabadba. Legyen már vége az örökös szobajeleneteknek! Nem akarunk több magyar filmet végigkínálni, olyant, ahol a szereplők két-órán keresztül túlkosnak egyik szobából a másikba. Közben csak annyiból vettük észre, hogy haragszánk — néhány ajkót erőlyösen becsapnak. És ezt a zajt és tulbozót hangmérték Ágyúddörögés fokozta. Ez volt minden lételem, minden változásos lelki álmány, ígés, hogy ez ébrenszett fel néha-néha józú szunyoklátszómból!

Pedig... micsoda vátiatok, milyen óriási lehetőségek tárulnak a felvevőgép technéje elé akkor ha kilépe a szék termekből a hullámzó búzatáblákat, a felkelő napot, a gyárkémények fölől szelő pillanatok, vető fényvonalak!

Ja, az emlékeztető-külföldiek! Nyolc azok, mint valami halott gótok; hesszónának — ahol csak lehet — élő díszletek, melyek rendelkezésekre állnak a magyar természetű kincsek tárházában. A festett színlak néms; az élő díszlet, a természet beszél. Magyarul suog minden lomb, minden virág. Nyelvitünkben csaesog a csermely. Magyar haragor dörögnek a komor felbőlk felcsatlantva; magyar szelődéget ragoz a kék ég. Hazai vágyakat hoz a pajkos szél, magyar földszeg, édes, részegított, magyar akarácsok! Mily könnyű a filmszínészek az ilyen környezetben játszani! Mily könnyű mosolyogni, haragudni, sírni, vigadni akkor, amikor csodás zenei alfeletés adnak hangjának a legjobb staltázák; a magyar rög, a magyar szellő, a magyar vihar!

Ezt kívánja a huszadik század magyar gondolkodóműve. Ezt, ilyen filmeket kívánunk mi magyar ifjak!

Ez a mi filmdíleánk! Magyar lelket sugározó film; ékes tökélyes magyar beszédű, keményarcú, férfiművészekkel, akik dolgos magyar munkázt, tisztviselőt, vagy katonát alakítanak. És a női gárda: ne agyonbálynézott szász, „csodavető feltálen” legyen, ne demont alakítson áramvonalasa keblekkel, hanem tártsa magyar leányokat, életet adó magyar anyákat!

S akkor művészi, igazi élményt, egyedülálló alkotást tud majd adni minden magyar film, mert olyant ad, mind művészet, mind élet és technika szempontjából, ami egyedülálló a világban: magyarif!!! Szabó Imre

Támogasd lejtádat! — Zöldó díletben ne vásárolj!

